

Uchwała Nr III/18/10  
Rady Miejskiej w Rzepinie  
z dnia 29 grudnia 2010 r.

**w sprawie: Przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok w Gminie Rzepin.**

Na podstawie art. 4<sup>1</sup> ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami) Rada Miejska w Rzepinie uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok w Gminie Rzepin, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rzepina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr III/18/10  
Rady Miejskiej w Rzepinie  
z dnia 29 grudnia 2010 r.

**Gminny Program Profilaktyki  
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych  
na 2011 rok w Gminie Rzepin.**

## **Rozdział I**

### **1. Wstęp**

Wśród różnych problemów społecznych w naszym kraju te związane z alkoholem są jednym z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale i całe społeczeństwo. Obecnie nie przypisuje się szkód wyrządzonych przez alkohol wyłącznie alkoholikom i osobom pijącym alkohol, lecz całej populacji, bowiem na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy. Przykładem może być uczestniczenie w wypadku samochodowym przez nietrzeźwego kierowcę czy zakłócenie ciszy nocnej przez pijanych i awanturujących się sąsiadów. Wśród szkód związanych z alkoholem znajdują się zatem zarówno te jednostkowe (np. szkody zdrowotne występujące u osób pijących szkodliwie, zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym występujące u dzieci alkoholików), jak i te widziane z szerszej perspektywy (np. naruszenia prawa związane z alkoholem: sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim) Badacze zajmujący się problematyką alkoholową sformułowali tzw. prawo paradoksu prewencyjnego, które mówi, że suma szkód powodowanych przez osoby, które nie są uzależnione jest większa niż suma szkód powodowanych przez alkoholików. To z kolei oznacza, że celem działań podejmowanych przez administrację samorządową jest zmniejszenie problemów powodowanych przez alkohol w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Innymi słowami działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol skierowane są więc do wszystkich mieszkańców - również tych niepijących. Zarówno do osób dorosłych, ale i do nastolatków, do kierowców i do kobiet w ciąży, do sprzedawców alkoholu jak i do nauczycieli.

Uzależnienie od alkoholu –alkoholizm to choroba polegająca na utracie kontroli nad spożywaniem alkoholu, zmianie tolerancji na alkohol, występowaniu przymusu picia, obecności objawów abstynencyjnych i podporządkowaniu całego swojego życia alkoholowi. Choroba ta doprowadza do destrukcji życia alkoholika i jego rodziny, ponieważ polega na koncentrowaniu i podporządkowaniu całego życia osoby uzależnionej wokół picia. Uzależnienie od alkoholu bliskiej osoby i związane z tym jej nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Mówić inaczej uzależnienie jest tym czynnikiem, który może doprowadzić do dysfunkcji rodziny. Dotkliwą

konsekwencją życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną może być współuzależnienie. Jest to szkodliwy sposób przystosowania się, który utrudnia optymalne funkcjonowanie i znacząco ogranicza umiejętność realistycznej oceny sytuacji, a tym samym możliwości rozwiązania problemów zarówno osobistych, jak i całej rodziny. U osób współuzależnionych często występują różnego rodzaju choroby o podłożu psychosomatycznym, a także problemy emocjonalne, zaburzenia depresyjne i lekowe. Aby poradzić sobie z tymi dolegliwościami, osoby współuzależnione niejednokrotnie zaczynają nadużywać substancji psychoaktywnych, takich jak leki uspakajające i nasenne oraz alkohol. W Polsce populację współuzależnionych szacuje się na ponad milion osób. Z uwagi na silne zaburzenia zachowania i nieprzewidywalność reakcji oraz destrukcyjny wzorzec postępowania osoby uzależnionej od alkoholu, członkowie jej najbliższego otoczenia żyją w stanie permanentnego stresu, co jest przyczyną wystąpienia stałych zaburzeń przystosowania u dorosłych członków rodziny alkoholika. Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Różne formy zachowań agresywnych i represyjnych rodziców, zaniebywanie obowiązków opiekuńczych i potrzeb dziecka, wywierają destruktywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci oraz na proces rozwoju. Przemoc domowa i poważne zaniebdania wychowawcze mogą występować w związku z alkoholem nawet wtedy, gdy nie występuje jeszcze kliniczne zdiagnozowanie uzależnienia od alkoholu, lecz jedynie okresowe lub agresywne upijanie się członków rodzin. Analizując sytuację rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, szczególną uwagę należy zwrócić na dzieci i młodzież wychowujące się w tych rodzinach. Trudne doświadczenia bycia dzieckiem pijącego ponad miarę rodzica, pozostawiają w psychice dziecka trwałe ślady, które determinują uczucia, myśli i zachowanie nawet w jego dorosłym życiu. Powodują także następujące problemy: trudności w kontaktach z innymi ludźmi, szczególnie z autorytetami, trudności w budowaniu związków uczuciowych, w kontakcie samym z sobą, niezdolność odczuwania własnych potrzeb, nieumiejętność radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, niskie poczucie własnej wartości, postrzeganie świata jako wrogiego, lęk przed odrzuceniem, lęk przed zmianą, nieustanne poczucie zagrożenia, niedostosowania oraz negatywnej odmienności. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji, w tym także przemocy ze strony rodziców, która zagraża ich bezpieczeństwu i zdrowiu. Przebywanie w sytuacji przewlekłego stresu sprawia, że dzieci te częściej chorują i są słabsze fizycznie. W rodzinie dysfunkcyjnej brakuje prawidłowych wzorów, norm i systemu wartości, przekazywanych w procesie wychowania dzieciom. Szkód występujących w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych nie można uniknąć, można jednak zmniejszyć ich rozmiary.

Kluczowym aktem prawnym regulującym w Polsce kwestie alkoholowe jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa stanowi, iż „prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”. Realizacja tych zadań jest prowadzona w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2011 jest kontynuacją działań zainicjowanych w latach poprzednich.

## **2. Cele strategiczne Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2011 roku.**

- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z alkoholizmu,
- Ograniczenia spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie,
- Doskonalenie metod i zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami,
- Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.

## **3. Realizatorzy zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok w Gminie Rzepin.**

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Urząd Miejski w Rzepinie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji w Rzepinie,
- Dyrektorzy wraz z kadrami pedagogicznymi szkół podstawowych, gimnazjów, średnich oraz przedszkoli,
- Stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, parafie,
- Placówki profesjonalnie zajmujące się profilaktyką i terapią uzależnień
- Służba zdrowia
- Inne podmioty, którym zlecane będą zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Koordinacją zadań GPPiRPA zajmuje się Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

#### **4. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rzepin na 2011 rok.**

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są, zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, środki finansowe budżetu gminy pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz inne środki z budżetu gminy.

Budżet na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2010 - 2013, wynikający z wpływów z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zaplanowano na kwotę: 180.000 zł oraz z innych środków z budżetu gminy: 10.000 zł.

## **Rozdział II**

### **Zadania w zakresie realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok w Gminie Rzepin.**

#### **Zadanie 1**

#### **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.**

1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane do osób uzależnionych od alkoholu w celu zmotywowania do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
2. Dofinansowanie działalności powstającej Poradni Zdrowia Psychicznego oraz Terapii Uzależnień w Słubicach.
3. Prowadzenie treningu dla osób współuzależnionych.

4. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą w rodzinie: porady dla mieszkańców gminy, konsultacje dla rodziców, dzieci i młodzieży (terapeuta, psycholog)
5. Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie niezbędnych oddziaływań terapeutycznych np. Ośrodek Terapii „Horyzont Bis” w Krośnie Odrzańskim, Samodzielny Publiczny Szpital Dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu; dofinansowanie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego, doposażenie COTUA celem lepszego poziomu świadczenia usług medycznych (tablice, meble, stoliki, krzesła, materace, utrzymanie ksera itp.).
6. Kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na szkolenia, dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz udział w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin oraz tworzących i realizujących programy profilaktyczne.
7. Finansowanie zajęć terapeutycznych realizowanych na rzecz osób uzależnionych.
8. Zakup pomocy terapeutycznych tj. fachowe czasopisma, płyty DVD, plakaty, broszury, itp.

## **Zadanie 2.**

**Udzielanie rodzinom, w którym występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania wobec osób uzależnionych lub nadmiernie pijących, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Współpraca z policją, prokuraturą, sądem.
2. Finansowanie kosztów związanych z wydawaniem opinii psychologicznych i psychiatrycznych przez biegłych lekarzy,
3. Udział w szkoleniach i kursach specjalistycznych zwiększających kompetencje osób pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym.

4. Finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych patologią jako priorytetowe zadanie, którego celem jest dostarczenie pozytywnych wzorców spędzania wolnego czasu. W ramach działania świetlic: finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic, wynagrodzenie dla nauczycieli, zakup pomocy dydaktycznych, podręczników, art. AGD i RTV, wycieczki, itp.
5. Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego, obozów, kolonii, wycieczek z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, w których występują problemy alkoholowe, a także pochodzących z rodzin zagrożonych patologią.
6. Działanie Punktu Konsultacyjnego realizującego zadania związane z pomocą terapeutyczną i psychologiczną dla członków rodzin dotkniętych alkoholizmem.
7. Inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy przez udział i organizowanie szkoleń, konferencji, itp.
8. Współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy osobom dotkniętym alkoholizmem, a w szczególności ofiarom przemocy domowej – koordynowanie działań poprzez współpracę z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Prokuraturą Rejonową w Słubicach, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi.
9. Dofinansowanie działań samopomocowych na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin w tym prowadzenie Klubu Abstynenta.
10. Zakup i rozprowadzenie informatorów na temat specyfiki choroby alkoholowej oraz sposobów radzenia sobie z problemami osobistymi.
11. Czynne włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii profilaktycznych oraz edukacyjnych.
12. Opracowanie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy na terenie gminy oraz regionu.



### **Zadanie 3.**

#### **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.**

1. Organizowanie i finansowanie programów edukacyjno – profilaktycznych oraz wychowawczych w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, a także przedszkolach na terenie gminy Rzepin.
2. Organizacja lokalnych kampanii profilaktycznych i kampanii na rzecz promowania bezpieczeństwa oraz zdrowia, a także udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, Dzień Bezpiecznego Internetu, Światowy Dzień bez Papierosa, program LUPO, Sprawdź, Czy Twoje picie jest bezpieczne, Postaw na Rodzinę i. in.
3. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, a także zakup sprzętu do podejmowania tych zajęć oraz doposażenie placów zabaw w nowe urządzenia.
4. Umożliwianie dzieciom i młodzieży zaspakajanie potrzeb aktywności i osiągnięć poprzez angażowanie się w pozytywne formy aktywności: sport, turystyka, teatr, muzyka, ekologia, plastyka, różne wyjazdy i wycieczki. W tym także dofinansowanie do imprez dla dzieci niepełnosprawnych.
5. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem środków psychoaktywnych (warsztaty szkoleniowe dla rodziców).
6. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
7. Podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
8. Zakup broszur, ulotek i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym.
9. Prenumerata czasopism, periodyków oraz zakup literatury fachowej służącej pogłębianiu wiedzy osób realizujących zadania programu.
10. Promocja i dofinansowanie imprez bezalkoholowych i zdrowego trybu życia poprzez organizowanie zawodów i imprez sportowych, imprez kulturalnych, festynów, konkursów literackich, plastycznych oraz artystycznych (np. Gminny Konkurs Teatrzyków Profilaktycznych, Mikołajki, Dzień Dziecka, itp.).
11. Organizowanie spektakli i koncertów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

12. Współorganizacja imprez profilaktycznych, sportowych i kulturalno – oświatowych skierowanych do lokalnej społeczności.
13. Finansowanie szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką w celu wypracowania standardów i zasad dla realizatorów programów profilaktycznych.
14. Promowanie nowych, bardziej skutecznych programów profilaktycznych, opracowań autorskich i pilotażowych ( np. Spójrz Inaczej, Spójrz Inaczej na Agresję itp.).
15. Finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z gminy Rzepin.
16. Organizowanie zajęć i finansowanie działalności interdyscyplinarnych kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży.
17. Współfinansowanie przedsięwzięć profilaktycznych i promowanie zabawy oraz zdrowego trybu życia bez alkoholu na terenie sołectw i świetlic wiejskich.
18. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych.
19. Przeprowadzenie diagnozy problemów alkoholowych oraz narkotykowych dla Gminy Rzepin.

#### **Zadanie 4.**

#### **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**

1. Współpraca z placówkami ochrony zdrowia zajmującymi się diagnostyką, terapią i rehabilitacją osób uzależnionych i współuzależnionych – m.in. Samodzielny Publiczny Szpital Dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Międzyrzeczu, Ośrodek Terapii „Horyzont Bis” w Krośnie Odrzańskim.
2. Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym.
3. Wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ( m.in. klubu abstynenckiego).
4. Współpraca z Kościołem, samorządami lokalnymi, szkołami.
5. Finansowanie kosztów związanych z wydaniem opinii psychologicznych i psychiatrycznych przez biegłych sądowych w celu określenia stopnia uzależnienia.

6. Zabezpieczenie pracy i podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzepinie.

#### **Zadanie 5.**

**Podjmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13, 14 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

1. Podjmowanie akcji kontrolnych przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz policjanta, w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
2. Kontrola punktów sklepowych ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z wydaniem opinii – postanowienia (dotyczy lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu).

### **Rozdział III**

#### **1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powoływana przez Burmistrza. Jest organem podejmującym przede wszystkim czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, dlatego też do zadań realizowanych przez członków GKRPA należy m.in.:

- przyjmowanie wniosków o zastosowaniu leczenia odwykowego,
- przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazanie jej do Sądu Rejonowego w Słubicach (w tym przeprowadzenie wywiadów środowiskowych)
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującymi przepisami,

- kontrolowanie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Burmistrza)
- uczestnictwo w posiedzeniach Komisji i współuczestnictwo w zadaniach o charakterze profilaktycznym ,
- tworzenie i realizacja założeń gminnego programu profilaktyki.

W skład GKRPA wchodzi przede wszystkim przedstawiciele służb i instytucji, którzy w swojej pracy spotykają się z problemami związanymi z alkoholem (m.in. pracownik OPS, przedstawiciele oświaty, policji, sądownictwa, organizacji pozarządowych).

## **2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Za udział w pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się miesięczne wynagrodzenie w następujących wysokościach:

Przewodniczący: 21 %, Sekretarz: 17 %, Członek: 14 % kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie obowiązujących przepisów.

Dopuszcza się rozszerzenie zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowanych w 2011 roku w ramach współfinansowania projektów z zakresu profilaktyki oraz zwiększania dostępności do usług terapeutycznych, doradczych i pomocowych.